

bb. 65. belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1980.
szeptember 1-én 14.00 órától zárásig

zs u e

1980. szeptember 1.

35. analitikai tanácskozás veszprémben
36. sajtótájékoztató a gyermekélelmezésről
37. elhunyt rátaí dános
38. elhunyt dr. ivánovics györgy
39. kereskedelmi hét
40. szot elnökségi ülés
41. elhunyt töröcsik istván
42. gépipari tanácskozás
43. árulkodó kovamoszatok
44. béke-világtanács sajtókonferenciája
45. 500. ezredik látogató
46. új művészek bemutatkozója
47. népi iparművészek kiállítása
48. almatáborok
49. indiai parlamenti küldöttség
50. kiállítás a lengyel kultúrában
51. ciprusi küldöttség
52. növényvédelmi kutató intézet
53. tanácskozás
54. üzemi bölcsődét avattak
55. bkv közleménye
56. magyar elnökhelyettes
57. tanévnyitó
58. vszk nemzeti ünnepének távirata
59. vietnami küldöttség látogatása
60. kiállítás vietnamról
61. időjárásjelentés
62. szolidaritási akciósorozat
63. diszbemutató
64. hírjegyzék

65. hírjegyzék

/mti/
21.05/p

-50-

v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: fehér péter

halasi györgy

henczi erzsébet

21/10
K

MTI

60.008/x
Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. szeptember 2. k e d d

bb. 1. új megállóhely-táblák

i/don/bc/gw e

1980. szeptember 2.

... hazánkban is megkezdődött az új autóbusz-, trolibusz- és villamos-megállóhelyi táblák kihelyezése. mindenütt - városban és községben egyaránt - egységes táblák igazítanak majd el, hogy hol, milyen tömegközlekedési járműre lehet felszállni. ezzel kapcsolatban gyene lászló, a budapesti közlekedési vállalat üzemeltetési igazgatója elmondta: nagy jelentőségű, hogy a kresz ezeket a megállóhely-táblákat a tájékoztatást adó közúti jelzőtáblák rangjára emelte. /az 1976. január 1. előtti közlekedési szabályokban az autóbusz-, a trolibusz és a villamos-megállóhelyi táblák nem szerepeltek./

... budapesten és másutt is találkozunk régi és új táblával. jogosan vetődik fel a kérdés: melyik az érvényes? - mindkettő! - hangzott a válasz. a régi addig, amíg újra nem cserélték. magyarországon várhatóan 1982 végéig fejeződik be a több tízezer tábla cseréje. e nagy mennyiséget, s a tartóoszlopokat is el kell készíteni. a hatalmas munkát érzékelteti, hogy csupán a fővárosban majdnem tízezer táblát kell kihelyezni.

/folyt.köv./

- 1 -

bb. 1. /uj megállóhely-táblák.... folyt./gw

- a téglalap alakú, kék szegélyű táblán fehér alapon látható autóbusz, trolibusz és villamos rajza mindenkinek egyértelmű tájékoztatást ad. a táblák alatt levő kiegészítő jelzésekről pedig leolvasható például, hogy a járművet ki üzemelteti - a bkv, a volán vagy valamelyik vidéki város. rajtuk van a megállóhely megnevezése /utca, tér/, a jármű száma vagy egyéb megjelölése, s az, hogy milyen időközönként jár, továbbá, hogy helyi /budapesti/, helyközi /budapest-érd/ vagy távolsági /budapest-szeged/ járatban közlekedik-e. arról, hogy egy vagy két tömegközlekedési jármű áll meg a megállóban, egy vagy két /fekete színű/, „m,, betűjelzés ad információt. ha piros színű az „m,, biztonsági megállóhelyet jeléz, ami elsősorban a járművezetőknek szól. ahol ugyanis piros az „m,, ott minden esetben meg kell állni. a piros „m,, jelzések a járművezetők figyelmét hívják föl arra, hogy veszélyes hely következik - például vasuti átjáróhoz közelednek, azon a helyen találkozik a villamos vagy a trolibusz felsővezetéke, s ha ott a bkv járművezetője nem elég óvatos, az egyik vagy a másik felsővezeték megsérülhet, leszakadhat.

a fővárosban eddig mintegy 300 autóbusz-és 50 villamos-megállónál cserélték ki a táblákat. elsőként ott, ahol módosult a hálózat, például az észak-déli metró felszíni kapcsolatainál, illetve ahol befejeződött egy - a tömegközlekedést is érintő - felújítás, például a petőfi-hidon.

a bkv csaknem 4.000 megállójában több mint 8.600 utastájékoztató tábla van, értékük megközelíti a 8 millió forintot. 1978-ban a tábláknak csaknem felét valamilyen ok miatt ki kellett cserélni, s ez majdnem 4 millió forintba került. a közvetlen rongálásból eredő kár, más fél millió forintba tehető. 1979-ben is hasonló összegű kárszámlájával ezzel kapcsolatban a bkv-nak az új táblák forintértéke - a kiegészítő táblákkal, a tartó bilincsekkel, az oszlopokkal, a betontömbökkel - meghaladja a 15 milliót. /mti/

- 2 -

bb. 2. nagy erővel megkezdődött az árviz által tönkretett közutak helyreállítása

bty/ká/gw e

1980. szeptember 2.

a berettyó és a körös árvize által megrongált több mint 174 kilométer hosszúságú közut ideiglenes helyreállítása, újjáépítése november közepéig befejeződik - közölte pintér lászló, a kpmi békéscsabai igazgatóság területi műszaki osztályának vezetője. a munkát a békéscsabai igazgatóság két gépsora zsadány és sarkadkeresztur között kezdte meg, majd békés és murony között folytatta. a kpm szolnok megyei közúti igazgatóságának gépei egyidejűleg a bélmegyeri bekötőutat javítják. a kpm nyiregyházi igazgatóságának szakemberei és gépei egy hét múlva hozzálátanak a gyula-sza-nazug közötti, majd a gyulavári bekötőút javításához. szeptember 15-én kapcsolódik be a munkába a debreceni igazgatóság a bölcsi-pusztá-okány, valamint vésztő közötti utszakasz helyrehozatalával.

a hódmezővásárhelyi közúti építő vállalat szakemberei és gépei jelenleg a veszely-gerla közötti utszakaszt javítják, ezt követően a gerla és békés közötti utat hozzák rendbe, míg a debreceni kév püspökladány és szeghalom között dolgozik.

részt vesznek a helyreállítási munkában, az anyagok szállításában a vasut és a volán dolgozói, gépei is. egy hónap alatt az árviz sújtotta területre megközelítőleg kilencvenezer tonna követ, 250 ezer tonna higitott bitument, s mintegy negyvenezer tonna aszfaltot szállítanak. ez a mennyiség a békéscsabai igazgatóság egy éves anyagszükségletének felel meg. az utak újáépítésében, helyreállításában szeptember 15-től hat teljes gépsor, s mintegy 250 ember vesz részt. /mti/

bb. 3. magyar és szlovák földrajzkutatók tanulmányai kétnyelvű kötetben

sam/ká/gw e

1980. szeptember 2.

kétnyelvű kötetben jelentették meg békéscsabán a 4. szlovák-magyar földrajzi szeminárium anyagát, tizenegy tanulmányt, amelyek az átformálódó agrárterületek funkcionális vizsgálatával és kutatási módszertanával foglalkoznak. a magyar és szlovák tanulmányokat az eredeti nyelven teljes terjedelemben közlik, emellett tartalmi össze-foglalók olvashatók francia, angol, orosz és német nyelven.

/folyt.köv./gw

- 3 -

bb. 3. /magyar és szlovák földrajzkutatók.... folyt./gw

a magyar kutatók ezuttal főleg az alföld-kutatás során született eredményeket teszik közzé - egyebek között az alföldi városhálózat átalakulásának sajátosságaival foglalkozó munkát, tóth józsef és báukó tamás tanulmányát. a dinamikus góccok körül kialakuló alföldi város-csoportok fejlődésének egyik figyelemre-méltó tapasztalata, hogy míg országosan a hetvenes évekre a korábbi évtizedekhez viszonyítva csökkent az urbanizálódás üteme, az alföldön csaknem kivétel nélkül emelkedett - állapítja meg a két szerző munkája. e fejlődési ütem kedvező irányu változást eredményez. az alföldi városfejlődés további meggyorsításában, a városhálózat sajátosságaihoz alkalmazkodó fejlesztés játszhat nagy szerepet.

a szlovák szerzők a zólyomi-és a lipitói-medence fejlődésével, a csuszamlásos területek osztályozásával, valamint szlovákia éghajlatának mezőgazdasági szempontú értékelésével foglalkoznak. /mti/

bb. 5. folyamatos hansági bárányexport

cser/ká/gw e

1980. szeptember 2.

a nyáron is folyamatos volt a hansági bárányexport, a lajta-hansági állami gazdaságban az idén eddig 18 ezer pecsenyebárányt hizlaltak meg 30-35 kilós súlyra és exportáltak nyugateurópába. a megrendelők helybe jöttek a bárányokért és speciális kamionokban szállították az állatokat.

most újból feltöltötték a hizlaldákat és az év hátralévő részében még mintegy 5 ezer bárányt hizlaltak meg. az export továbbra is folyamatos lesz, s azt a hat-ezres törzsállományra alapozzák. a teljes szaporulatot pecsenyebárányként értékesítik. ezenkívül a társ gazdaságoktól is vesznek át tejes bárányokat. /mti/

- 4 -

bb. 4. hasznosították a parlagföldeket - havonta félmillió forint értékű termény a tatabányai kiskertekből

ráb/ká/p e

1980. szeptember 2.

minden eddiginél több, havonta 500.000-600.000 forint értékű zöldségfélét vesz át a generál kereskedelmi vállalat a tatabányai kiskert-tulajdonosoktól. a néhány évvel ezelőtti intézkedés érezteti kedvező hatását a megyeszékhely zöldség- és gyümölcsellátásában: a város határában számba vették, hogy a vállalatok, gazdaságok tulajdonában lévő földek közül, mely területek hevernek parlagon, s a nagyüzemi művelésre nem alkalmas, de jó termőtalajú parlagföldeket felajánlották kertészkedésre az üzemi dolgozóknak. csaknem kétezer családnak adott bérbe a városi tanács -minimális bérleti díjért- 154 hektárnyi területet.

a kertet bérlő üzemi dolgozók az idén már önellátókká váltak zöldségből, gyümölcsből, felesleges terményeiket pedig a generál kereskedelmi vállalatnak adják át. a terményekért az áru átvételekor készpénzben fizet a vállalat. a kereskedelmi dolgozókat is érdekeltté tették abban, hogy minél több és szebb árut vegyenek át a kistermelőktől: a felvásárolt mennyiség után ugyanis jutalékot kapnak a bolti dolgozók.

a friss zöldségfélék átvételén kívül más módon is támogatja a tatabányai kereskedelmi vállalat a kiskerttulajdonosokat: előadássorozatot szervez részükre. neves szakemberek adnak tanácsokat a megfelelő növényvédőszer, kisgépek használatához. /mti/

- 5 -

bb.6. új típusú fekvőhelyek a győri cardo bútorgyárból

mzs/ká/p e

1980. szeptember 2.

Kétszemélyes fekvőhelyek gyártását kezdték meg a győri cardo bútorgyárban. az egyik újdonság a cardett nevet kapta. nappali szobákban és hálószobákban egyaránt elhelyezhető, ugyanis napközben kanapévá lehet összecsupkni, s így kis helyet foglal a házigyári lakásokban. éjszakára kényelmes ágyá nagyobbítható a telekárpitós butordarab. az év végéig 200-at adnak át belőle a hazai kereskedelemnek.

a másik újdonság a dizzy fantázianevű franciaágy, amely a cardo gyár már ismert franciaágyánál, az opálnál díszesebb. tölgyfából, kőrisfurnérral készül, fekvőfelületét többféle színű butórszövettel, illetve bársonyszerű plüssel borítják. stílusban, megjelenésben hozzáillő éjjeli szekrényt is készítenek. az idén mintegy 500 dizzy-ágy hagyja el a győri gyár gépsorait./mti/

-1-

-6-

bb.7. energiatakarékosság a kohászatban és a gépiparban - takarékos kazánok, szárítási technológiák, fogyasztási cikkek - 300-400 millió forint brigádötletekből

i/sz/s/pp/zsu e

1980. szeptember 2.

a különböző energiatakarékossági intézkedések hatására, mintegy a harmadára csökkent az energiafelhasználás növekedési üteme a kohászatban és a gépiparban. míg az előző ötéves tervidőszakban a kgm-vállalatok termelésük növekedését csak évi 4-4,5 százalékos energiaigény-növekedéssel tudták megvalósítani, addig ez évre 1,2-1,5 százalékra mérséklődött ez az arány. a párt- és kormányhatározatok szellemében a tárca minden ágazatára és minden vállalatára kötelező komplex energia-gazdálkodási és ellenőrzési rendszert vezetett be, a kgm és a vasasszakaszervezet ötéves együttműködési programot dolgozott ki, rendszeressé váltak a tapasztalatcsere konferenciák a gyárak között, többször kiadták az energiatakarékossági ötlettárat, vagyis széles társadalmi összefogással sikerült jelentős eredményeket elérni az energiatakarékosságban.

az elmúlt években sorra felszólították a kgm-vállalatokat, készítsenek takarékosági tanulmányokat, ez a munka jelenleg is folyik. a minisztérium szakmai zsűrije, egy tíz mérnökből álló kollektívahelyszíni vizsgálatok alapján értékeli rendszeresen a vállalatok energiahasznosítási programjait. a minisztérium az összegzett adatokat negyedéves bontásban számítógéppel értékeli, s szükség esetén intézkedésekkel közbeavatkozik a fokozott takarékoság érdekében.

a vállalati kollektívák is mind többet tesznek az energiaigények ésszerű mérséklésére. a szocialista munkaverseny részeként az idén is 300-400 millió forintot eredményeznek a takarékoság érdekében megvalósított ötletek, újítások, brigád-felajánlások. a felmérések szerint a kohászatban csökkent leginkább az energiaigény növekedése, annak ellenére, hogy a termelés jelentősen felfutott, különösen az utóbbi két esztendőben. a gépiparban az energiamegtakarítások értékelése sokkal bonyolultabb feladat, hiszen a termékszerkezet gyorsabb ütemű korszerűsödése, a minőség javítása bizonyos mértékben együtt jár az energiaigények növekedésével. mégis elsősorban szervezési intézkedésekkel, a mind gyakoribb karbantartásokkal sikerült eredményeket elérni.

/folyt.köv./

07.30/zsu

-7-

Handwritten signature

bb.7/energiatakarékosság ... folyt./zsu

... egyes, főleg fogyasztási termékeket előállító gépipari vállalatokra különösen nagy feladat hárul az energiatakarékos berendezések kifejlesztésével, illetve sorozatgyártásával. a lampart és a vkm kezdeményezései beváltak. most más alágazatok üzemei is automata szabályozók beépítésével, jobb hőszigeteléssel igyekeznek energiát megtakarító gyártmányokat előállítani.

a kormány ez év elején energiagazdálkodási program kidolgozását írta elő, amelynek részeként a kgm-nek több irányú feladatot kell megoldania. a program kidolgozásánál a gépiparnak, mint háttér ágazatnak műszaki fejlesztési tervet kell kialakítania. a tárca felmérte, elsősorban gazdaságossági számítások útján, hol érdemes fejleszteni. több iparvállalatnál kísérleteket is végeztek, elsősorban a háztartási készülékek, a kommunális fogyasztási termékek, a kazánok és más energetikai berendezések területén, felmérték a mezőgazdasági szárítástechnológiákat, a hulladékhasznosítást. a hajdusági iparművek a forróvíz-tárolók hőszigetelésének javításával jelentős villamosenergiát takaríthat meg. hasonló energiamegtakarítást eredményezhet a vkm villamos hőtároló kályhájának elterjedése. a lampart jobb hatásfokkal üzemelő gáztűzhely típusokat kísérletezett ki. a mezőgépröszt pedig olyan szárítótechnológiákat kíván kialakítani, amely a tüzelőolaj helyett kukoricacsutkaszár és szalmaégetést alkalmaz üzemanyagként. a fogyasztási cikkek körében az orion és a videoton minimális villamosenergiát igénylő hűradástechnikai készülékekkel jelentkezik majd a piacon. mindez azonban még csak kísérlet, s hogy ezekből mi valósul meg, azt csak a következő évek döntik el. a számítások szerint némi beruházással, fejlesztéssel jelentősen csökkenne az energiafelhasználás, s legalább tízszer annyi energiahordozó takarítható meg. egyébként már ebben a tervidőszakban is jónéhány eredményes kezdeményezés valósult meg. az mmg automata művek például már sorozatban készíti a gáztakarékos vágópisztolyokat. a mechanikai művek új fázisjavító kondenzátorai, a mosonmagyaróvári fémszerelvénygyár új távfűtési hőszabályzó szelepei, a fég gázkészülékei is alacsonyabb energiafelhasználásúak, mint a korábbi típusok./mti/

07.35/zsu

900
07

-8-

bb.8. az indiai parlamenti küldöttség a városházán

t/don/s/zsu ie

1980. szeptember 2.

a hazánkban hivatalos látogatáson tartózkodó indiai parlamenti küldöttség kedden a magyar fővárossal ismerkedett. a delegáció - élén bal ram jakhar alsóházi elnökkel - délelőtt a városházára látogatott. a vendégeket elkísérte péter jános, az országgyűlés alelnöke és arun kanti das, az indiai köztársaság budapesti nagykövete.

a városházán szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke ismertette budapest életét, a következő években várható fejlesztéseket, majd tájékoztatták egymást a magyar és az indiai főváros fejlődését meghatározó sajátosságokról, és a tanácsok tevékenységéről.

/folyt.köv./

bb.9. szüret a 100 hektáros almáskertben

káp/ká/ig ir

1980. szeptember 2.

somogy megyei legnagyobb almatermelő közös gazdaságában, a vései egyesült új élet termelősövetkezetben kedden 100 hektáron kezdődött meg az almászüret. a marcali lady jános gimnázium és szakközépiskola több mint 300 diákja költözött be somogy megyei első termelősövetkezeti építőtáborába, és segít a bő termés batakritásában. a munka a korai fajták szedésével, válogatásával, csomagolásával indult, a diákok tíznapos turnusokban váltják egymást, és várhatóan több mint kétezer tonna gyümölcsöt szednek le. /mti/

11.35/ig

1150
07

- 9 -

bb.10. elhunyt ribár pál

bam/mv/ká/ig ie 1980. szeptember 2.

ribár pál, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, nyugalmazott rendőrőrnagy, aki 1934 óta volt a pártnak, 80 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása szeptember 5-én 14 órakor lesz a budakeszi temetőben.

az mszmp budai járási bizottsága

magyar partizánszövetség

bm forradalmi rendőri ezred

/mti/

- . -

bb.11. csehszlovák testvérmegyei delegáció nógrádban

csiz/ká/ig ie 1980. szeptember 2.

küldöttség érkezett kedden salgótarjánba nógrád csehszlovákiai testvérmegyéjéből, a közép szlovákiai kerületből. a testvérmegyei delegáció a közös községi tanácsok tevékenységét, a társközségek fejlesztésében szerzett tapasztalatokat, valamint a helyi tanácsok és a lakóbizottságok együttműködését tanulmányozza drégelypalánkon, salgótarjánban és balassagyarmaton. /mti/

- . -

bb.12. az első elektróda-szállítmány mórról a szovjetunióba

zsi/ká/ig ie 1980. szeptember 2.

az első elektróda-szállítmányt kedden indították utnak a szovjetunióba a csepel művek móri gyarából. az új elektródagyár 9 hónap alatt érte el teljes kapacitását, s eddig 12 ezer tonna hegesztőpálcát gyártottak hazai és külföldi megrendelésre. a svéd licenc alapján készített elektróda kiváló minőségét jelzi, hogy a hat legnagyobb nemzetközi minőségellenőrző intézet szigorú vizsgálatát sikerrel állta. az új gyár 11 féle hegesztőpálcát és két-fajta fedőport gyárt. a hegesztőpálca bevonatkészítéséhez megkezdték a saját őrlőmű építését is. /mti/

- . -

11.50/ig

-10 -

12.00/ig
12.00/ig
12.00/ig

bb.13. 22 ezer kötetes gyermekkönyvtár székesfehérvárott

dáv/ká/ig ie 1980. szeptember 2.

olvasóterem, játékszoba, zenehallgató, 22 ezer kötet könyv, hatvanféle folyóirat, több polcnyi hanglemez és magnószalag várja a gyerekeket székesfehérvárott a korszerűsített, s csaknem háromszorosára bővített gyermekkönyvtárban, amelyet kedden nyitottak meg. a székesfehérvári vörösmarty mihálykönyvtár bővítésének és korszerűsítésének első lépéseként a gyerekolvasók birodalmát újították fel, s kétszáznegyven négyzetméterrel megnövelték a kis olvasók rendelkezésére álló helyiségeket. a felnőtt olvasórészelég építése során októberre 220 négyzetméteres, negyven személyes olvasótermet és folyóirat-olvasót nyitnak, s több mint négyszáz négyzetméterrel növelik a raktárterületet. /mti/ *megyei*

- . -

bb.14. balesetek

gk/ig ie 1980. szeptember 2.

szabados ferenc 39 éves főiskolai tanár, dunaujvárosi lakos kisapostagon személygépkocsijával áttért az uttest bal oldalára és összeütközött egy vele szemben közlekedő nyerges vontatóval. a baleset következtében szabados a helyszínen meghalt, két gyermeke pedig súlyos sérülést szenvedett.

győző jános 74 éves nyugdíjas, helyi lakos buzsákon kerékpárjával nekiütközött egy személygépkocsinak és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt.

szekszárd határában farkas mátyás 25 éves helyi lakos egyedül hagyta a hat éves horváth györgy szekszárdi gyermeket az addig általa hajtott kétfogatu lovas kocsin. távolléte alatt a lovak elindultak, a kisfiu leesett a kocsiról és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a rendőrség farkast őrizetbe vette és ügyében folytatja a vizsgálatot. /mti/

- . -

12.00/ig

- 11 -

12.00/ig

bb.15. megkezdődött a tanítás

t/me/gk/dg/zsu ie

1980. szeptember 2.

becsöngettek az általános és a középiskolákban: kedden országsszerte megkezdődött a tanítás. a diákok most - hosszabb megszakítás nélkül - a téli szünetig tanulnak.

a tanév menetrendje szerint a téli szünet december 22-én kezdődik és január 4-én fejeződik be. az ezt követő első tanítási nap január 5-e lesz. az első félév 1981. január 31-ig tart, a félévi értesítőt február 6-án kapják kézhez a tanulók.

a tavaszi szünet 1981. április 6-11 között lesz, a szünetutáni első tanítási nap április 13-a. a tanév utolsó tanítási napja az általános iskolákban, a középiskolák I-III. osztályaiban, az egészségügyi szakiskolákban, valamint a gépíró- és gyorsíró iskolák I-II. osztályaiban 1981. június 12-e. a középiskolák végzős tanulói, az egészségügyi szakiskolák III. osztályos tanulói május 9-én bucsuznak az iskolától, tanáraiktól.

az érettségi vizsgák május 18-án kezdődnek. az érettségi-felvételi közös írásbeli vizsgákat május 25-én és 26-án tartják. a nemzetiségi gimnáziumokban május 16-án, a dolgozók középiskoláiban pedig június 1-én kezdődnek az írásbeli érettségi vizsgák./mti/

-.-

bb.16. új használtautó-telep, abc-áruház nyílt Zuglóban

t/kf/s/pp/zsu ie

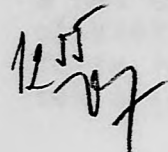
1980. szeptember 2.

végre a fővárosban is kulturált, kényelmes feltételeket teremtettek a használt autóforgalomnak. a merkur a zuglói kö-zért vállalatnál közös beruházásban az Erzsébet királyné útján 8700 négyzetméteres forgalmi telepet, autós szaküzletet és abc-áruháza-t épített. a korszerű létesítményeket kedden sághy Vilmos belkereskedelmi miniszter adta át rendeltetésének.

/folyt.köv./

12.10/zsu

-12-

bb.16./új ... folyt./zsu

a közös beruházás két év alatt valósult meg, összesen 33 millió forintos költséggel; az építésnél csaknem öt millió forintot megtakarítottak. az új, használtautó-telepen - amely a főváros és környéke igényeit kielégíti - egyebek között szervizszintű műszaki berendezésekkel felszerelt diagnosztikai csarnok, autómosó, kereskedelmi iroda szolgálja a kocsik szakszerű átvételét és értékesítését. a hozzákapcsolódó autós szaküzletben - akár csak a belvárosi autószalonban - nemcsak gépkocsitartozékokat, alkatrészeket, ápolási cikket árúsítanak, hanem kereskedelmi és műszaki tájékoztatást is adnak az új kocsivásárlóknak a típusokról, az árakról, a kiadási sorszámról, a szállítás várható idejéről. a teleppel egybeépítve 400 négyzetméteres abc-áruház a környék lakosságának élelmiszerellátását segíti.

a merkur vezetői elmondották, hogy az elmúlt években kiépített országos hálózat megfelelő alapot teremt a következő tervidőszakban 520-530 ezer új gépkocsi, valamint a felkínált használt autók értékesítéséhez. a régi rosszhírű röppentyű utcai telepet most bezárták, területét tárolónak használják addig, amíg a mostanihoz hasonló korszerű telepet alakítanak ki benne a jövő év végére./mti/

-.-

bb.17. időjárásjelentés

ig pr

1980. szeptember 2.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. szeptember 2-án 13.00 órakor

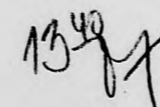
hideg éjszaka

a skandiáviától nyugat-európán át a földközi tenger nyugati medencéjéig magas nyomású légköri képződmény helyezkedik el, területén éjszaka sokfelé képződik köd, napközben kevés a felhő, száraz idő van. az említett képződmény nyugati peremén, azaz a kontinens óceáni partvidékén meleg levegő áramlik. hatására a brit szigetek nagy részén esik az eső, a magas nyomású képződmény keleti peremén hűvös léghullámok követik egymást, kelet skandiáviától közép európán át a földközi tenger keleti medencéjéig. az említett területeken hűvös az idő, egy-egy hűvös léghullám szórványos záport, zivatart és helyenként viharos szelet okoz. északkelet európában a sarkvidéki eredetű levegő hatására éjszaka sokfelé nulla fok alá csökken a hőmérséklet.

hétfőn hazánkban északnyugati, északi részén erősen felhős idő volt, ott 1-4, a déli, délkeleti országrészben általában 5-9 órán át sütött a nap. az ország nagy részén hullot csapadék, a dunántúlon csapadéknyom és 4 mm közötti, a tiszántúlon és az északi középhegység nagy részén - ahol sokfelé volt zápor, zivatart - csapadéknyom és 10 mm közötti.

folyt.köv./
13.15/ig

- 13 -

bb.17. /időjárás folyt/ig

néhány helyen jelentősebb mennyiség hullott, tokajról 24, lilla-füredről, ahol jégeső is volt, 29, debrecenből pedig 31 mm-t jelentettek. hétfőn a hőmérséklet csúcserőteke általában 18 és 23 fok között, északnyugat-dunántulon 16 és 18 fok között alakult. kedden hajnalra 8,15 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős volt az ég, szórványosan, elsősorban az északi, északkeleti országrészben, futó záporosodó alakult ki. az északi szél általában erős volt, a dunántulon helyenként viharos szellőkésések is előfordultak. a hőmérséklet 11 órakor 13 és 16 fok között volt.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 16,5 fok volt, a százéves átlagnál 2,6 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1022 mb, mérsékelten emelkedik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siofoknál 17 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

má - kedden - változóan felhős idő, szórványosan futó záporral. szerdára csökkenő felhőzet, valószínűleg csapadék nélkül. kedden még erős, helyenként viharos lökésekkel kísért, szerdára mérséklődő északi, északkeleti szél. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4 és 9 fok között. a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 20 fok körül.

a duna vizállása budapestnél: 219 cm, a víz hőmérséklete 16,4 fok.

/mti/

bb.18. kitüntették harmati sándort

i/dg/zsu pr

1980. szeptember 2.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa harmati sándornak, az országos béketanács alelnökének, a magyar szolidaritási bizottság elnökének a munkásmozgalomban kifejtett több évtizedes kiemelkedő tevékenysége elismeréseként, 75. születésnapja alkalmából a szocialista magyarországiért érdemrend kitüntetését adományozta.

a kitüntetését trautmán rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke kedden adta át. a kitüntetés átadásánál jelen volt baranyai tiber, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője és sebestyén nándorné, az országos béketanács elnöke, /mti/

13.30/zsu

-14-

bb.19. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1980. szeptember 2-án 1400 óráig

ig pr

1980. szeptember 2.

1. új megállóhely-táblák
2. árvíz által tönkretett közutak helyreállítása
3. földrajzkutatók tanulmányai kétnyelvű kötetben
4. hasznosították a parlagföldeket
5. harsági bárányexport
6. új típusú fekvőhelyek
7. energiatakarékosság a kohászatban és a gépiparban
8. indiai parlamenti küldöttség
9. szüret a 100 hektáros almáskertben
10. elhunyt ribár pál
11. testvérmegyei delegáció
12. elektróda-szállítmány mórról
13. gyermekkönyvtár székesfehérvárott
14. balesetek
15. megkezdődött a tanítás
16. új használautó-telep
17. időjárás
18. kitüntették harmati sándort
19. hirjegyzék

/mti/

bb.20. elhunyt kordélyos imre

gk/dg/zsu

1980. szeptember 2.

kordélyos imre, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1938-tól volt a párt tagja, életének 64. évében elhunyt. temetése szeptember 6-án, szombat délután 3 órakor lesz a budakeszi temetőben.

az mszmp xiii. kerületi bizottsága
ruházatiipari dolgozók szakszervezete

/mti/

bb.22. tanévnyitás, diplomaosztás

csiz/kz/zsu hgy

1980. szeptember 2.

tanévnyitó és diplomaosztó ünnepséget tartott kedden a pénzügyi és számviteli főiskola salgótarjáni tagozata. dr. lukács lajos főigazgató helyettes szaktitkár két idén végzett diáknak nyújtotta át a diplomát, s ezzel a salgótarjában végzett ipari üzemgazdászok száma elérte az ötszázat. /mti/

14.15/zsu

-15-

15.00/zsu

bb.21 befejezte munkáját a radiológus kongresszus pécsenti

igó/ká/zsu hgy

1980. szeptember 2.

a pécsi orvostudományi egyetemen kedden befejezte munkáját a x. magyar radiológus kongresszus, amelynek tudományos ülésein százharminc előadás foglalkozott a röntgenvizsgálat és a sugárkezelés új eszközeivel, eljárásaival, módszereivel. a szakemberek hangoztatták: a röntgendiagnosztikában forradalmi változást idézett elő az elektronika, a számítógép, és a mikroprocesszorok megjelenése, s most az a cél, hogy ezeket minél szélesebb körben alkalmazzák a gyógyítás gyakorlatában.

a számítógépes tomográf /rétegvizsgáló / diagnosztikai alkalmazása a legnagyobb technikai fordulat a röntgen felfedezése óta. a berendezés lehetővé teszi a test olyan rézszeinek rétegvizsgálatát is, amelyeket eddig csak igen bonyolult eljárással vagy egyáltalán nem tudtak diagnosztizálni. a szervezet belsejéből röntgensugárral nyert adatokat számítógép dolgozza fel és összegezi, majd képernyőre vetítve megjeleníti. segítségével sokkal gyorsabban, nagyobb biztonsággal és főleg a beteg messzemenő kiméletével lehet pontos kórismét felállítani a daganatokról vagy más belső elváltozásokról. hazánkban az első számítógépes tomográf tavaly kezdte meg működését az orvostovábbképző intézetben, az idén a pécsi radiológiai klinikán is munkába állítanak egy berendezést.

a kongresszus nagy figyelmet szentelt az orrgaratban és az orrmelléküregekben keletkezett daganatok sugárterápiás gyógyításának is. ezeket a daganatokat korábban meg lehetőségen rossz hatásfokkal tudták csak kezelni, mivel a hagyományos eljárással nem voltak képesek megfelelő sugárdózist adni. az új sugárberendezésekkel - például a kobaltágyúval - igen eredményesen és nagy biztonsággal tudnak dolgozni a radiológusok. a tapasztalati adatok szerint az idejében felismert adaganatok kétharmadát véglegesen meggyógyíthatják a korszerű sugárterápiával./mti/

-. -

14.20/zsu

-16-

1507

bb.23. a tervezettnél nagyobb forgalomra számítanak a zöldérték - hatékonyabban dolgoznak a fogyasztási szövetkezetek - a szövetség elnökségének ülése

i/sl/gg/pp/zsu hgy

1980. szeptember 2.

az áfész-ek a nehezebb feltételek között is zavartalanul gondoskodnak a lakosság áruellátásáról, s előtérbe kerültek a gazdálkodás minőségi tényezői, javult a munka hatékonysága - állapította meg keddi ülésén a szövetség elnöksége, amely a fogyasztási szövetkezetek első félévi gazdálkodásának tapasztalatait összegezte.

az elnökség megállapította, hogy a fogyasztási szövetkezetek az év első hét hónapjában 64,9 milliárd forint kiskereskedelmi forgalmat bonyolítottak le, folyóáron számítva 9,8 százalékkal nagyobb, mint egy évvel korábban. ha az áremelkedéseket is figyelembe vesszük, úgy a forgalom némileg csökkent. az élelmiszer-ellátás kiegyensúlyozott volt, számos ruházati és vegyes iparcikkből azonban erősen hullámzott a kínálat. a szövetkezeti áruházak, illetve a skála-coop erőteljesen növeltek a konfekció, vas- és háztartási cikk, továbbá butorforgalmukat. a szövetkezeti vendéglátásban az italforgalomnak egy része a bolti kiskereskedelemre terelődött át, csökkent az étlap szerinti fogyasztás, ugyanakkor bővült az előfizetéses étkezés.

az áfész-ek és a zöldért vállalatok mezőgazdasági termékek-felvásárlása az első félévben nem érte el az előző évi hasonló időszakét. a szövetkezeti vállalatok exportja az egyensúlyo követelményeknek megfelelően alakult: a rubel elszámolásu kivitel 3,3, a dollár elszámolásu 12,1 százalékkal nőtt. kiemelkedő a hungaronektár, a herbária és a fotk exportja, ugyanezeknél a vállalatoknál, továbbá a mavad-nál számottevően javult az export gazdaságossága.

a takarékszövetkezetek betétállománya 14 százalékkal emelkedett. mintegy 39.000 termelőnek 368 millió forint mezőgazdasági kölcsönt folyósítottak, 3,5 százalékkal többet, mint tavaly ilyenkor. a lakásépítő szövetkezetek 1179 lakást adtak át, s mintegy 7.700 lakás építése van folyamatban. a lakásfenntartó szövetkezetek lakásállománya 5.731-gyel gyarapodott.

/folyt.köv./

14.40/zsu

-17-

1507

bb.23./a tervezettnél ... folyt./zsu

az elnökség felhívta a figyelmet az áruellátás színvonalának további fenntartására, illetve javítására, a helyi árualapok fokozott feltárására, a termelőkkel a közvetlen kapcsolatok bővítésére, az ipari üzemek hiánycikkpótló, export-árualapot bővítő és importot kímélő termelésének megszervezésére.

az elnökség megvitatta a zöldség-gyümölcsforgalmazás tapasztalatait is, és elemezte az 1980-81. évi termékértékesítési szerződések előkészítésével és kötésével összefüggő tennivalókat. a zöldségtől vállalatok a mezőgazdasági üzemekkel, az áfészekkel 1980-ra csaknem 120.000 vagon zöldség, gyümölcs és burgonya felvásárlására kötöttek szerződést, a lakosság részére 48.000 vagonnyit irányoztak elő, 6 százalékkal többet az 1979. évi tényleges értékesítésnél. a késői kitavaszkodás kedvezőtlenül befolyásolta mind a hajtított primőr, mind a szántóföldi áruk termelését, a gyümölcsök fejlődését. ezért ujbungonyából és primőr zöldségből importra volt szükség, s ennek megfelelően emelkedett a fogyasztói árvszinvoval is. az árak azonban a nagy tömegű nyári zöldségfélék megjelenésével az utóbbi hetekben már csökkentek. a zöldsétek a következő időszakban mennyiségileg és minőségileg is kiegyensúlyozott, választékos ellátást biztosítanak paradicsomból, zöldséppaprikából, gyökérfélékből, fejeskáposztából, uborkából, görögdinnyéből. a lakosság számára értékesített áru így várhatóan meghaladja a tervezettet.

az 1981. évi szerződés-előirányzat szerint a zöldségtől vállalatok mintegy 106.000 vagon zöldség-gyümölcs és burgonya felvásárlására kötnek szerződést. elsősorban azokkal a mezőgazdasági üzemekkel, áfészekkel állapodnak meg, amelyek jó minőségű és nagyobb mennyiségű áru átadására vállalkoznak, s az áru utjának rövidítése érdekében közreműködnek a tárolásban, s az előfeldolgozásban.

a szövsz elnöksége megvitatta a szervezőmunka helyzetét és további fejlesztésének feladatait és ajánlást fogadott el a szövetségi közös vállalatok működésének korszerűsítésére is./mti/

14.50/zsu

15³⁰07

-. -

-18-

bb.24. ünnepség a Lengyel nagykövetségen

t/gy/mi/dg/zsu hgy

1980. szeptember 2.

a lengyel tudományos akadémia ez év májusi közgyűlésén az akadémia külföldi tagjává választották szentágothai jánost, a magyar tudományos akadémia elnökét és bognár géza akadémikust.

az erről szóló diszoklevelet és diplomát a lengyel államtanács és a tudományos akadémia nevében kedden nyújtotta át tadeusz pietrzak, a lengyel népköztársaság magyarországi nagykövete. a budapesti lengyel nagykövetségen megtartott ünnepségen a nagykövet szólt az akadémia, illetve az országaink közötti tudományos műszaki együttműködés megélénküléséről, s utalt arra, hogy az együttműködés fejlődését segíti elő a két kormány képviselőinek legutóbb aláírt kulturális és tudományos együttműködési egyezménye.

a nagykövet szavaira szentágothai jános válaszolt, megköszönve a lengyel tudományos akadémiaától kapott megtisztelő címet. az ünnepségen ott volt pál lénárd, az mta főtitkára. /mti/

-. -

bb.25. magyar-lengyel felsőoktatási tanácskozás pécsen

igó/kz/zsu hgy

1980. szeptember 2.

magyar-lengyel felsőoktatási tanácskozás kezdődött kedden a pécsi tanárképző főiskolán. témája: az egyetemi-főiskolai hallgatók önállóságának és társadalmi öntevékenységének fejlesztése. a múlt évben a lengyelországi lodzban rendeztek együttes tudományos ülést a lengyel és a magyar szakemberek a diákok kommunista nevelésének kérdéseiről. a mostani háromnapos konferencián elsősorban a társadalmi-politikai tanácsok munkatársai és a felsőoktatási kollégiumok nevelői tanácskoznak.

meg kell tanítani a fiatalokat a döntéshozatalban való cselekvő részvételre, de egyúttal a döntés végrehajtásában való felelős részvételre is. ez nem öncélú törekvés, hanem azt szolgálja, hogy az egyetemet-főiskolát végzett hallgatók tudatosan és felelősségteljesen vállaljanak majd munkát a nép-gazdaságban, a társadalomban. mindehhez több rugalmasságra van szükség a felsőoktatási intézmények munkájában: a foglalkozások megtervezésében és levezetésében.

/folyt.köv./
15.00/zsu

-19-

15³¹07

bb.25./magyar-lengyel ... folyt./zsu

a közös magyar-lengyel tudományos tanácskozás további szakaszában szekcióüléseken vitatják meg a marxizmus és az oktatás-nevelés összefüggéseit, a hallgatók önállóságának fejlesztését a társadalmi-politikai tantárgyak oktatásában, a hallgatói önkormányzat és az egyetemi-főiskolai demokrácia, valamint a tudományos diákköri mozgalom időszerű kérdéseit. a tanácskozáson született tudományos eredmények ajánlások formájában kerülnek majd a magyar, illetve a lengyel felső-oktatási intézmények vezetői elé./mti/

-.-

bb. 26. miskolci művészdelegáció utazott vologdába

kör/kz/gw hgy

1980. szeptember 2.

háromtagú művészdelegáció utazott kedden miskolcra a település szovjet testvérvárosába, vologdába. tagjai részt vesznek a miskolci művésztelepen élő és alkotó grafikusművészek munkáiból rendezett kiállítás megnyitóján.

hagyomány már, hogy a két évenként megrendezésre kerülő miskolci országos grafikai biennálén bemutatkoznak egy-egy szocialista ország képzőművészei is a lengyel, a jugoszláv és a bolgár grafikusok után tavaly vologdai alkotók szerepeltek a tárlaton. ezt viszonzozzák most a miskolci művészek, akik több mint száz alkotásukat mutatják be a testvérváros közönségének./mti/

- . -

bb. 27. olaszországba utazott a bartók-kórus

cs/jk/dg/gw hgy

1980. szeptember 2.

kedden az olaszországi goriziába utazott a könnyűipari minisztérium és a közalkalmazottak szakszervezetének bartók-kórusa, amely nógrádi lászló karnagy vezetésével részt vesz a 19. nemzetközi kórusversenyen.

goriziában minden évben megrendezik ezt a nemzetközi versenyt, amelyen eddig mindig más és más kórus képviselte a magyar színeket. az idén a bartók-kórusra esett a választás, amely a közelmúltban a legjobb hazai énekkaroknak kijáró „kiemelt hangversenykórus”, - minősítést kapta meg. a csaknem száz tagú együttes 1949-ben alakult, azóta többször vett részt nemzetközi versenyeken svájcban, olaszországban és jugoszláviában - innen mindig első, illetve második díjjal tértek haza-, s gyakran vendégszerepeltek csehszlovákiában és bulgáriában is. az idei goriziai versenyen a bartók-kórus repertoárjában 23 kórusmű szerepel, többek között verdi, liszt, bartók, kodály és bárdos lajos alkotásai.

a kórusversenyyel egyidőben rendezik meg -goriziában - az európai kóruszenei találkozót is, ahol többek között lukin lászló zenetörténész, liszt kórusműveiről tart előadást.

a magyar együttes a négy napos goriziai verseny után részt vesz a pordenoneban 3. alkalommal megrendezendő nemzetközi népzenei találkozón is. /mti/

15.19/gw

- . -
- 20 -

15.19

bb. 28. évadnyitó társulati ülés a szegedi színházban

dén/kz/gw hgy

1980. szeptember 2.

szeptember 26-án, a színház és filmművészeti főiskola iv/a osztálya tanulóinak előadásában, goldoni két ur szolgája című művével nyitja meg idei évadját a szegedi nemzeti színház. a főiskolások fél évig lesznek vendégei a városnak és az ő produkciójukban tekinthetik meg a nézők Percy Bysshe Shelley a cenci ház című tragédiáját is. pál tamás igazgató a színház keddi évadnyitó társulati ülésén elmondotta azt is, hogy az új idényben előtérbe került prózai társulatuk megerősítése. az idősebb, tapasztaltabb művészek mellé tehetséges fiatalokat szerződtettek, illetve igyekeznek szerződtetni. sokat várnak ruszt józsef színházat érítő irányító munkájától, aki a népszínházi rendezői tiszte mellett az idén elvállalta a szegedi színház művészeti vezetői beosztását, és több előadást is rendez majd a tiszaparti városban.

a szegedi nemzeti színházban egyébként az idei évadban 5 prózai, 3 opera és 3 operett bemutatót tartanak. egy este ősbemutatóként kerül majd színre 3 egyfelvonásos opera Kovách András - Jean Anouilh Medéja, Szőnyi-Szakonyi Adáshiba című műve és Sztravinszkij egyik korai remeke, a Csalogány. Verdi Simone Boccanegraja és Puccini Toscaja lesznek a további operabemutatók.

a főiskolások előadásai mellett prózai bemutatók lesznek Tom Stoppard Valami Büzlik Dániában című tragikomédiája, Ivo Bresan Paraszt Hamletje, O'Neill Hosszu út az éjszakában című drámája és ősbemutatóként Thurzó Gábor Holló és Sajt című komédiája. gyermekelőadásként kerül majd színre Carlo Gozzi Turandot című meséje, Ránki Pomádé király új ruhája című műve és Prokofjev Péter és a farkas című alkotása, amelyben a tánckar is önálló szerepet kap.

Sullivan Mikádó-, és Huzka Bob herceg című operettjei mellett előadják Voskovec-Werich a Császár Pékje című zenés komédiáját is.

az évadban az újvidéki opera és balett, valamint a Győri Balett is vendégszerepel szegeden. a színház operatársulata februárban és márciusban külföldi turnén vesz részt. az NSZK-ban, Hollandiában és Belgiumban 21 előadásban mutatják be Verdi Trubadurját. a szegedi művészek több előadást tartanak hazánk más városaiban és fellépnek majd a Budapesti Patak István Művelődési Házban is. /mti/

14.29/gw

- . -
- 21 -

15.19

bb. 8. /az indiai parlamenti küldöttség..... 1.folyt./gw

t/don/dg/gw hgy

a szívélyes hangulatu eszmecsere metroutazással folytatódott, majd a delegáció délután megtekintette az országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítást. /mti/

bb. 29. tanácskozás a zaj elleni védekezésről

dob/kz/gw hgy

1980. szeptember 2.

az egyik fontos környezetvédelmi feladatról, a települések zaj elleni védelméről tanácskozik mintegy 100 akusztikai, építőipari, közlekedési és más szakember kedden és szerdán szegeden, a technika házában. az első nap előadói többek között arra mutattak rá, hogy az emberi települések zajmentesítését elsősorban a megelőzéssel, vagyis az egészségre ártalmas zajok keletkezésének megszüntetésével kell megoldani. ebből a szempontból többen hiányosnak mondták a csendvédelem jelenlegi jogi szabályozását és sürgették egy új egységes szabályozási rendszer kidolgozását. rámutattak, hogy a csendvédelem nemcsak akusztikai feladat, előtérbe kell helyezni az ezzel összefüggő társadalmi eszközöket.

a technika háza előcsarnokában egyidejűleg megnyílt kiállítás 8 országos nagyvállalat, szövetkezet mutatja be az üzemi, lakótelepi zajok csökkentésére szolgáló új termékeit, gyártmánycsaládjait. a kenderfonó és szövőipari vállalat ilyen cikkei között látható a hangszigetelő tűzöttnevez, amely panelparketta alá helyezve, csökkenti a padló kopogását. a fűtőber vállalat hatékony hangcsillapítóval látja el a tetőventillátorokat, megfelelő béléssel csökkenti az elszívó vezetékek rezgését. a lignifer ipari szövetkezet hangelnyelővel ellátott üzemi ajtókat, falburkolatokat, a hőtechnikai vállalat ipari csarnokba helyezhető zajvédelmi fülkét mutat be. a heves megyei tanács építőipari vállalat hő és hangszigetelő ablaküveg-ujdonságokkal szerepel a kiállításon. /mti/

bb.31. hazánkba érkezett az indiai kommunista párt küldöttsége

tr/dg/gw hgy

1980. szeptember 2.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására kedden hazánkba érkezett az indiai kommunista párt küldöttsége m. farooqi-nak, a központi végrehajtó bizottság tagjának a vezetésével. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren varga istvan, a központi bizottság külügyi osztályának helyettes vezetője fogadta. /mti/

14.42/gw

- 22 -

16³⁵
3P

bb. 32. váci györgy aranydíjas könyvkötőmester kiállítása győrtt

mzs/ka/gw hgy

1980. szeptember 2.

váci györgy aranydíjas könyvkötőmester munkáiból nyílt kiállítás kedden a győri rába művelődési központban. a tárlaton csaknem 200 bőrkötésű könyv és album látható. a mives bőrkötések részben növényi ornamentikák, részben geometrikus formák diszítik. a bőrbe préselt minták konturjait arany díszítés emeli ki.

a kiállítás a könyvkötő mesterség titkaiba is bepillantást enged. bemutatnak régebbi és újabb könyvkötő berendezéseket és számos mintaducot, amelyekkel a könyvborítóra viszik rá a mesterek a szebbnél szebb díszítő motívumokat. /mti/

bb. 34. dr. zalka károly kitüntetése

pá/dg/gw hgy

1980. szeptember 2.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. zalka károlyt, a pest megyei bíróság elnökét négy évtizedes kiemelkedő igazságügyi munkássága elismerésül, nyugállományba vonulása alkalmából a szocialista magyarorszáért érdemrend kitüntetésben részesítette. a kitüntetést a pest megyei bíróság kollégiumainak összehívott ülésén, kedden dr. markója imre igazságügyi miniszter adta át, s egyben beiktatta a pest megyei bíróság új elnökét, dr. csernok gyulát. az ünnepségen részt vett cservenka ferencné, az mszmp pest megyei bizottságának első titkára. /mti/

16.03/gw

- 23 -

16⁴⁰
3P

bb. 30. a szerkesztőségek figyelmébe!

t/az/s/dg/gw hgy

1980. szeptember 2.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk borbándi jánosnak, a minisztertanács elnökhelyettesének beszédét és tran dang khoának, a vszk nemzetgyűlése alelnökének felszólalását, amelyek ma délután hangzanak el a hazai fésűsfonó és szövőgyár művelődési házában tartandó vietnami szolidaritási nagygyűlésen.

keretet később adunk, a beszédek feloldásig emar-
gósak.

borbándi jános beszéde

beszédében borbándi jános hangsúlyozta:

-közelebbi barátainkkal, harcostársainkkal ünnepelünk ma, a-
kikkel összeköt bennünket a marxizmus-leninizmus, a proletár in-
ternacionalizmus eszméje, a közös cél: a szocializmus ügye. annak
a népnek a nemzeti ünnepéről emlékezünk meg, amely a francia gyar-
matosítás, az amerikai imperializmus felett történelmi jelentősé-
gű győzelmet aratott, sikeresen meghegyezte a pekingi hegemonis-
ta körök által kirobbantott agressziót, és beírta nevét a szabad-
ságért, a nemzeti függetlenségért, a szocializmus nemes ügyéért
folytatott harc történetébe. a kormány elnökhelyettese emlékez-
tetett arra, hogy 1945. szeptember 2-án a népi demokratikus for-
radalom eredményeként megszületett a vietnami demokratikus köztár-
saság, délkelet-ázsia első munkás-paraszt állama.

- a vietnami nép sok szenvedéssel, nélkülözéssel, de tö-
retlen hittel, kemény harccal és nagy véráldozatokkal jutott el
eddig a napig. akkori sikerének egyik forrása a szovjetuniónak
a második világháborúban aratott győzelme volt. Európában a
hitleri fasizmus, távol-keleten a japán militarizmus szétzúzása
új lendületet adott a nemzeti felszabadulásért küzdő indokina-
i népek forradalmi mozgalmának, amely történelmi kudarcra ítél-
te a hódítók, a régi és az újgyarmatosítók uralmát.

- a népi demokratikus rendszer megszilárdítása, a társadal-
mi, a politikai, a gazdasági és a kulturális átalakulás azon-
ban rendkívül bonyolult és nehéz helyzetben, fegyveres harc
közepette ment végbe. a francia gyarmatosítók, az imperialista
hatalmak támogatásával, 1946-tól nyíltan felléptek a vietnami
forradalom ellen, fegyverrel kísérelve meg visszaállítani indo-
kinai uralmukat. az ellenük vívott hősi honvédő háború 1954 má-
jusában, a vietnami nép történelmi jelentőségű győzelmével vég-
ződött. az imperialista erők azonban nem nyugodtak bele a ku-
darcba, szabotálták a genfi egyezmények betartását, megakadályoz-
ták az ország egyesítését, a déli ország részben létrehozták az
amerikai imperializmus bábrendszerét és megpróbálták ezzel
végérvényesen kettészakítani vietnamot.

/folyt.köv./
16.09/gw

- 24 -

16.09
3P

bb. 30. / a szerkesztőségek..... 1.folyt./gw

borbándi jános szólt arról, hogy a franciákat kiszorító
egyesült államok a dél-vietnami bábrendszer támogatása ürügyén
fel akarta számolni a társadalmi haladás és a felszabadítás
erőit, megfélemlíteni az indokina-
i térségben és ázsia más része-
iben harcoló erőket és mozgalmakat. a hetvenes évek elején ag-
resszióját laosra és kambodzsára is kiterjesztette. a vietnami
nép hősi és önfeláldozó harcát azonban nem volt képes letörni,
sem a hatalmas katonai erők bevetésével - a hadmozdulatok nagy-
ságrendjét, a gyilkos háború pusztításait érzékeltető adat: 14
és félmillió tonna bomba hullott vietnamra -, sem pedig a politi-
kai, diplomáciai offenzívával.

- őszinte megbecsüléssel adózunk a vietnami népnek azért,
hogy vállalta és megvívta szabadságküzdelmét, s közben volt
ereje arra is, hogy cselekvő szolidaritással álljon az indokina-
i testvérnépek oldalán. a vietnami nép hősi helytállása mellett
a győzelem fontos tényezője volt az internacionalista szolidari-
tás és az a hatékony támogatás, amelyet a harcoló vietnami nép a
szocialista országoktól, elsősorban a szovjetuniótól kapott. jól-
első érzés számunkra, hogy a hősi harcot hazánk lehetőségeihez ké-
pest mindig jelentős mértékben támogatta. a vietnami nép mellé áll-
tak a nemzetközi kommunista és munkásmozgalmak pártjai, szervezetei,
a nemzeti felszabadító mozgalmak, a demokratikus, a haladó és
forradalmi erők világszerte.

a szónok kitért arra, hogy dél-vietnam felszabadulása
után a vietnami forradalom új szakaszba lépett:

- a két országrész 1976-ban egyesült, megszületett a
vietnami szocialista köztársaság, megkezdődött a háború
sebek begyógyítása, a népgazdaság helyreállítása és fejlesztése,
a két országrész politikai, gazdasági integrációja, a szocializ-
mus építése az egész országban. a vietnami kommunista párt iv.
kongresszusa 1976 decemberében kijelölte a vietnami forradalom
általános irányvonalát, felvázolta a legfontosabb politikai,
társadalmi, gazdasági célokat.

- a pekingi vezetők nagy hatalmi, hegemonista politikája
miatt a vietnami nép nem valósíthatta meg zavartalanul a kije-
lölt feladatot. kína kambodzsai pol pot rendszeren keresztül,
majd 1979 februárjában közvetlenül is, újra fegyveres harcra
kényszerítette a vietnami népet, az ország függetlenségének,
szuverenitásának, területi sértetlenségének megvédéséért. s a
vietnami nép és fegyveres erők ismét győzelmet arattak, az invázió
beszüntetésére, csapataik visszavonására kényszerítették a pekin-
gi vezetőket.

/folyt.köv./
16.24/gw

- 25 -

17.09
3P

bb. 30. / a szerkesztőségek 2.folyt./gw

- népünket nagy örömmel tölti el, hogy a vietnami szocialista köztársaság nemzetközi helyzete és tekintélye az elmúlt időszakban jelentősen megszilárdult. igen nagyra értékeljük azt a pozitív szerepet, amelyet a vietnami szocialista köztársaság tölt be az el nem kötelezett országok mozgalmában. vietnam nemzetközi tevékenységének fontos részét képezi délkelet-ázsia békéjének, biztonságának megóvása, a térség országai közötti együttműködés ápolása; népeinek nemzeti-társadalmi felvirágoztatása és a jószomszédi viszony kialakítása.

a szocialista országok közösségének a béke megszilárdítását szolgáló törekvéseiről is szólt a kormány elnökhelyettese, hangsúlyozva:

- üdvözljük azokat az új szovjet javaslatokat, amelyeket brezsnyev elvtárs terjesztett elő az európai fegyverkezési verseny megfékezésére, a középhatósugaru nukleáris rakétafegyverek és az előretolt telepítésű amerikai atomfegyverek kérdéséről szóló tárgyalások megkezdésére. e javaslatok kifejezik az európai népek és a világ más békeszerető népeinek érdekeit, a nemzetközi enyhülést és az országok közötti együttműködést szolgálják.

a nagy tapssal fogadott beszéd után tran dang khoa, a vietnami szocialista köztársaság nemzetgyűlésének alelnöke lépett a mikrofonhoz.

tran dang khoa felszólalása:

-megemlékezett arról a napról, amely 35 esztendeje új korszakot nyitott a vietnami nemzet négyezer éves történetében, s melyet követően - a háborúk pusztítása, a vietnami népre zúdult megannyi szenvedés ellenére is - vietnam dinamikusan fejlődő szocialista országgá vált. erről tanuskodnak a nemzetgazdaság eredményei.

- mezőgazdaságunk fejlődését jelzi, hogy az utóbbi félév-tizedben több mint egymillió hektár szüzföldet, parlagot tettünk termővé, az ország gabonatermése 19,5 százalékkal nőtt, 370 ezer hektárral gyarapodott az öntözött terület, 128 új állami gazdaság alakult, sokezer új gépet állítottak munkába a földeken. ami az ipart illeti: 1954-ben mintegy 30 gyár működött észak-vietnamban, most 1250 gyárban folyik a termelőmunka az országban.

/folyt.köv./
16.37/gw

- 26 -

17¹⁵
3P

bb. 30. / a szerkesztőségek... 3. folyt./gw

a villamosenergia-termelés másfélszeresére, a hengereltacél-termelés háromszorosára nőtt az elmúlt öt esztendő során, 60 százalékkal nőtt a gépipar termelése, 2.7 millió tonnával a szénbányászaté. a nehéz háborus években is fejlődött a közoktatás, a szakoktatás, a felsőoktatás. nagy figyelmet fordítunk az egészségügyi ellátásra. az ország északi részében tovább erősödött a termelési viszonyok szocialista jellege, megszilárdultak a mezőgazdasági termelőszövetkezetek, s ezzel párhuzamosan délen fölszámoltuk a burzsoáziát, végrehajtottuk a tőkés magánipar szocialista átalakítását, s a parasztság ebben az ország-részben is egyre nagyobb számban találja meg boldogulását a közös gazdálkodásban.

vázolta az ország nemzetközi helyzetét, külpolitikai törekvéseit, elmondva azt is, hogy vietnam eddig több mint száz országgal vette fel a diplomáciai kapcsolatot, tagja az ENSZ-nek és nemzetközi szervezeteinek. a szovjetunióval, a többi szocialista országgal, a kommunista és munkáspártokkal, az el nem kötelezett országokkal együtt az ország népe teljes erejével küzd a béke, a nemzeti függetlenség, a demokrácia és a szocializmus ügyéért.

a forró hangulatu nagygyűlést kulturműsor követte, majd az ünnepi esemény az internacionalé hangjaival ért véget. /mti/

bb. 35. mali szakszervezeti küldöttség magyarországi látogatása

sl/tr/pp/gw hgy

1980. szeptember 2.

a szot meghívására augusztus 25 és szeptember 2 között a mali dolgozók országos szövetségének /untm/küldöttsége házában tanulmányozta a magyar társadalombiztosítás rendszerét és az ezzel kapcsolatos szakszervezeti tevékenységet. a delegáció kedden elutazott budapestre. /mti/

16.47/gw

- .-

17¹⁰
3P

- 27 -

bb.33. a tudomány napja az omék-on

t/jf/kg/os/sz/p pp/ hgy

1980. szeptember 2.

az országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítás és vásár keddi programját a tudománynak szentelték. ebből az alkalomból a mtesz székházában tudományos tanácskozást tartottak, melyen Láng István, a magyar tudományos akadémia főtitkárhelyettese az agrártermelés fejlesztése és a tudomány kapcsolatáról tartott vitaindító előadást.

hangsúlyozta, hogy hazánkban néhány évvel ezelőtt kezdődött meg a mezőgazdaság társadalmi-gazdasági szerepének korszakváltása. az agrártermelés lényegében teljesítette már alapvető feladatát: a lakosság megfelelő mennyiségű és minőségű ételkészítményekkel való ellátását. az ország termőterületének 75 százalékán megterem a belföldi fogyasztás kielégítésére szükséges ételkészítmény, a többi exportra kerül. külkereskedelmi mérlegünkben döntő tényező a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek részaránya, jelenleg a nem rubel-elszámolású exportbevétel egyharmada ebből származik.

-reális és mértéktartó prognózisok szerint -mondott hazánk adottságai lehetővé teszik a növényi hozamok fokozatos és jelentős növelését. ehhez a mezőgazdasági termelés országos átlagát a jelenleg élenjáró nagyüzemek szintjére kell emelni. nehéz, de megvalósítható feladat ez, melyhez a tudomány minden sajátos eszközével segítséget nyújt.

- például sokoldalú és komplex mérlegelést igényel a fehérje-probléma fokozatos megoldása - folytatta az előadó. - a magyar mezőgazdaság jelenleg nem termel elegendő mennyiségű növényi, illetve állati eredetű fehérjetakarományt, a szükségletek kielégítésére nagy mennyiséget importálni kell. a népgazdaság számára a fehérjemérleg javítása rendkívül fontos feladat. a fehérje-probléma teljeskörű vizsgálata és a távlati stratégiát megalapozó javaslatok kidolgozása az mta agrártudományok osztálya kezdeményezésére az idén megkezdődött.

a vitaindítót az agrártermelés ipari hátterének fejlesztésével, a külföldi tudományos eredmények elterjesztésével és bevezetésével, a tudományos termelési társulások tapasztalataival foglalkozó korreferátumok követték.

/folyt köv./

16.55-/p

-28-

17¹⁵
3P

bb.33./a tudomány.....1.folyt/p

kedden a kiállításon azok a kutatók, tudósok találkoztak és tartottak előadásokat, akiknek eredményeit már a gyakorlatban is sikeresen alkalmazták vagy azok éppen most vannak széleskörű elterjesztés alatt. ismertették a gyümölcs-és dísznövénytermesztési kutató intézet genetikai munkáját, a nemesítők főként az új meggy, őszibarack-és kajszibarack, valamint a málnafajták előállításában értek el kiemelkedő eredményeket, ami annál is inkább jelentős, mert ezek a nagyobb hozamú, a betegségekkel szemben ellenálló gyümölcsök a külföldön is igen keresettek, s az alma mellett mind nagyobb tételben jut belőlük exportra. a zöldség-nemesítők elsősorban a paradicsom, a fűszerpaprika és az uborkafajták kialakításában jeleskedtek, olyan gépi betakarításra alkalmas fajtákat nemesítettek ki, amelyek a konzervgyárak számára a jó minőségű termést biztosítják. a szegedi gabonatermesztési kutató intézet jelentős eredményt ért el a nagyhozamú, bő termésű őszibarack nemesítésében és olyan „energiatakarékos”, hibrid kukorica előállításában, amelynek a szárításához a jelenleginél 5-10 százalékkal kevesebb energia felhasználása is elegendő.

kedden Kovács Imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes adta át a 17. országos borverseny és a 2. országos üdítőital verseny nyerteseinek a díjakat. a versenyre összesen 803 borminta nevezés érkezett, s közülük a zsűri 425-nek ítélte oda valamilyen díjat. a szigorú követelmények ellenére az elbírált forgalmi boroknak mintegy 40 százaléka nyert arany-, ezüst- és bronzérmét. az aranyérmes, kiváló minőségű borok száma 36, ezek többsége a tokaji borkülönlegességek, a márkázott különleges minőségű borok, továbbá pezsgők és vermutok.

az üdítőitalok versenyén a választék bővülése mellett a minőség javulása is jól érzékelhető volt. különösen a hazai gyümölcsalapú üdítőitalok „léptek előre”, az elbírált 34 hazai alapanyagú üdítőital közül 17 kapott díjat. kiemelkedően jó eredményt értek el a közép-magyarországi pincegazdaság márkamegy és márká-narancs termékei.

/folyt köv./

17.00/p

-29-

17²⁰
3P

bb.33. /a tudomány napja....2.folyt./gw

a kiállításon nagy sikert arat a b-pavilon pályaválasztási tanácsadója. itt a mezőgazdaság és az élelmiszeripar 12 szakmájából adnak az érdeklődőknek átfogó képet a közép- és felsőintézetű tanulási lehetőségekről, az elhelyezkedésről és a gyakorlati munka alapjaiból. diáképeken vezetik végig egy-egy szakmán az iskolapadtól az üzemig vagy gyárig látogatót. az ágazatban hat egyetem, három főiskola és száznál több középiskola várja a diákokat. az eddigi tapasztalat szerint legtöbb érdeklődőt a mezőgazdasági gépészet, a tervezési szakma és az élelmiszeripari pálya vonz.

a jövő évben több mint 160 teljesen új fejlesztésű mezőgazdasági és élelmiszeripari gép, technológia gyártását kezdik meg a mezőgéptársulat vállalatokai - jelentették be a társulat vezetői keddi sajtótájékoztatójukon. az omék-on ezek közül 132 berendezés látható, egy részüket a különböző rendszergazdák mutatják be a szakembereknek, az új berendezések között cukorrépa-betakarító gép is található, az ilyen kombájnokat eddig kizárólag importból szerezte be a magyar mezőgazdaság. azt is elmondták, hogy a társulat vállalatokai mintegy kétezerféle gépet, részegységet gyártanak rendszeresen, s azok egy jelentős hányada a szocialista, illetve tőkés piacra kerül. közismert, hogy mezőgazdaságunk jelentős gépi hiánya is szorul, elsősorban a speciális és nagy teljesítményű erőgépekből, de a magyar mezőgép-export ma már teljes egészében fedezi, illetve ellentételezi az importot. ebben nagy szerepe van a jól működő kooperációknak, olyan együttműködő partnereik vannak, mint az nszk-beli claas és az amerikai hesston cégek. ez utóbbival éppen most hosszabbították meg 1985-ig kooperációs szerződésüket. az eredményes együttműködést jól példázza, hogy ezek a neves világcégek az omék-on is kiállított erőgépeikbe már magyar gyártmányú hajtóműveket és adaptereket szereltek.

lakatos csaba, a szekszárdi növénytermesztési rendszer igazgatója sajtótájékoztatóján elmondta, hogy 180 partner működik együtt a 400 ezer hektárnyi területen a hozamok növelése és a költségek csökkentése érdekében. egész sor energiatakarékos módszert vezettek be és igyekeznek csökkenteni a vegyianyag felhasználást is, egyebek között automaták alkalmazásával. a termelési rendszer programjába - látva a nagy érdeklődést - felvette a gyepgazdálkodást is; az állattenyésztés takarmányellátásának javítására közös munkával korszerűsítik majd a gyepgazdálkodást.

/folyt. köv./
17.14/gw

- 30 -

17.14
3P

bb. 33/ a tudomány napja... 3.folyt./gw

mario lavagloni, a veronai vásár elnöke megtekintette az omék-on, s a látottakról a következőket mondta: - igen sikeres a bemutató, hiszen teljes képet ad a legújabb mezőgazdasági műszaki-tudományos eredményekről. a gépek és az élelmiszerek bemutatója mellett különösen figyelemre méltó a b-pavilonban az egységes agrárpolitikát demonstráló kiállító rész, és ugyanott az oktatási rendszerről tájékoztatást adó bemutató. ez utóbbinak azért is van kiemelt jelentősége, mert az omék és a hasonló vásárok egyben oktatási célt is szolgálnak, hozzásegítenek az új módszerek, ismeretek elsajátításához, egyfajta továbbképzési feladatot is el-
látnak.

szerdán a szakmai rendezvények keretében a sertésenyésztők napját tartják az omék-on. /mti/

- . -

bb.36. napirenden: a növényvédelem - nemzetközi konferencia
budapesten

t mg/gk/pp/p hgy

1980. szeptember 2.

új törekvések a növényvédelemben címmel nemzetközi konferencia kezdődött kedden a magyar tudományos akadémia székházában. huszonegy ország másfél száz tudósa csaknem 120 előadás keretében vitatja meg a korszerű növényvédelem kérdéseit, különös tekintettel a környezetkímélő módszerek alkalmazási lehetőségeire. az egyhetes programban, amelynek keddi plenáris ülését király zoltán akadémikus, a növényvédelmi kutató intézet igazgatója nyitotta meg, a magyar szakemberek mellett neves külföldi tudósok számolnak be a növényvédelem háttértudományát biztosító virológiai, rovar-tani és élettani kutatások eredményeiről.

az utóbbi évtizedben világszerte, s hazánkban is széles körű kutatások folynak olyan növényvédelmi eljárások kidolgozására és bevezetésére, amelyek amellett, hogy a kártevők pusztításával növelik a terméshozamot, nem károsítják a termőföldet s az élővilágot. a hagyományos vegyszeres növényvédelem ugyanis túlságosan jó „eredménnyel”, dolgozik, rövid távon valóban a mezőgazdaságot szolgálja, hosszú távon azonban ugyanannyi kárt is okoz, mert terméketlenné teszi a földet. a környezetkímélő növényvédelem kiépítése és bevezetése tehát elodázhatatlan feladat a világ minden országában, de megoldása nem csupán a növényvédelmi szakemberek dolga. amint azt a konferencia szekcióüléseinek programja is bizonyítja, a növényvédelem lassanként interdiszciplináris tudománnyá válik, azaz a korszerű növényvédelem más tudományágak eredményeire kénytelen támaszkodni.

/folyt. köv./
17.15/p

-31-

17.15
3P

bb.36./napirenden:.....1.folyt/p

egy külön szekció foglalkozik például a víruskutatással, a különféle baktériumok, kórokozók szervezetének, életképességének megismerésével, egy másik szekció pedig a növények rezisztenciájával, azaz a különféle betegségekkel szembeni ellenállóképességével. a növények ez utóbbi képességét az ember is szabályozni tudja, legalábbis a növénynemesítésnél ma már az ellenállóbb s életképesebb fajták kidolgozásának célja vezérli a szakembereket.

/mti/ a konferencia szekcióülésekkel folytatja munkáját.

bb.40. a vietnami nép nemzeti ünnepén - nagygyűlés budapestén

t az/s/dg/p hgy

1980. szeptember 2.

az internacionalizmus, a két nép barátsága jegyében rendezett kedden nagygyűlést- a vietnami szocialista köztársaság nemzeti ünnepe, a független és demokratikus vietnami állam kikiáltásának 35. évfordulója alkalmából - a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a hazafias népfront országos tanácsa, budapestén, a hazai fésüsönfő és szövetségár művelődési házában.

a himnuszok elhangzása után szentistványi gyuláné, a hazafias népfront országos tanácsának titkára köszöntötte az ünnepség résztvevőit. az elnökségben foglalt helyet sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, trautmann rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke, berecz jános, az mszmp kb osztályvezetője, keserü jánosné könnyüipari miniszter, simonpál nehézipari miniszter, házi vencel külügyminiszter-helyettes és nguyen phu soai, a vietnami szocialista köztársaság budapesti nagykövete. részt vett a nagygyűlésen a vietnami parlament házában tartózkodó küldöttsége, és ott voltak a ix, és a xx. kerület párt- és állami szerveinek, dolgozóinak képviselői.

borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese tolmácsolta a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának és kormányának üdvözlését, majd tran dang khoa a vszk nemzetgyűlésének alelnöke szólalt fel.

/a beszédekét mai bb.30.számú hírünkben adtuk. az embargót feloldjuk.!!//mti/

17.30/p

17.31
3P

-32-

bb.37. ötven éves a mezőgazdasági mérnökök nemzetközi szervezete

-emlékülés a mtesz-székházban

t mg/gk/p/pp hgy

1980. szeptember 2.

jubileumi ülésen emlékeztek meg kedden a mtesz-székházban a mezőgazdasággal foglalkozó mérnökök nemzetközi szövetsége /cigr/megalapításának 50. évfordulójáról. a szövetség magyar nemzeti bizottsága rendezte eseményen lehoczky lászló és szalai györgy, a bizottság elnöke, illetve titkára méltatta a cigr jelentőségét és a hazai agrármérnökök nemzetközi tevékenységét.

magyarország gyakorlatilag 1967-ben kapcsolódott be a mezőgazdasággal foglalkozó mérnökök nemzetközi szervezetének munkájába. amellett, hogy a négy-öt évenként megrendezendő kongresszusokon rendszeresen képviselteti magát a hazai szakemberekből álló bizottság, egy-egy témában folyamatosan is bekapcsolódik a nemzetközi vérkeringésbe. így például évek óta magyar szakemberekkel dolgozik az a két munkabizottság, amely az istállóklíma, illetve a villamosenergia-ellátás és az energiafelhasználás biztonsági kérdéseivel foglalkozik. az ilyen munkának azért nagy a jelentősége, mert egy-egy kidolgozott téma bekerül az országok közötti információáramlásba, és az egyes országok mezőgazdasági fejlesztésében, új technológiák, módszerek alkalmazásában testesül meg. ugyanakkor az utóbbi két esztendőben olyan hazai munkabizottságok is létrejöttek, amelyek a magyar mezőgazdaság egy-egy aktuális műszaki fejlesztési kérdésére keresik a választ. ennek egyik eredménye az a tanulmány, amely a magyar öntözéses gazdálkodás mutatóival, jelenével és jövőjével foglalkozik, s amely a teljes mezőgazdasági mérnökgárda bevonásával készült. ezt a munkát most folytatják, és a közeljövőben a mezőgazdasági vizsgálatok hatékonyságával összefüggő problémákat tárgyalják föl.

a hazai szakemberekből álló nemzetközi elismerését fémjelzi az is, hogy a cigr legközelebbi, x. kongresszusát budapestén rendezik meg 1984-ben. /mti/

-.-

18.35/p

-33-

18.31
3P

bb. 38. évadnyitás a planetáriumban

t/kj/dg/gw hgy

1980. szeptember 2.

az új ismeretterjesztési évad nyitányaként kedden sajtótájékoztatót mutatták be a tit budapesti planetáriumában a csillagos ég „színházának”, új műsorait. a negyedik évadját kezdő természettudományos ismeretterjesztő intézmény a közeljövőben három új programra invitálja a csillagászat rejtelsei iránt érdeklődőket. elsőként - szeptembertől - az életünk és a csillagászat című műsorral ismerkedhetnek meg a népliget épület látogatói. schalk gyula csillagász zenével, fény- és szineffektusokkal kísért előadása életünk, létezésünk és a csillagos ég közötti összefüggéseket mutatja be.

október 2-án lesz a premierje, csaba györgy csillagász, a hold című műsorának. előadás hangzik el a holdról szóló sok-sok költeménnyel színesítve.

a csillagászat egyik legújabb ágáról, a rádiócsillagászatról, sajó péter elektromérnök a világegyetem hangjai címmel készített összeállítást, a világűrből jövő egyébként nem hallható elektromágneses zörejek hangját hallhatóvá tevő műsor a planetárium novemberi „bemutatója”, lesz. az év utolsó hónapjában a P nagysikerű feltárul az univerzum című műsor folytatása lesz. /mti/

9a világegyetem mélységei című előadás
bb. 39. a szovjet ^{unió} külgazdasági állami bizottság ^v elnökének budapesti tárgyalásai ^{kapcsolatok}

sl/tr/pp/gw hgy

1980. szeptember 2.

veress péter külkereskedelmi miniszter meghívására budapestre érkezett szemjon szkacskov, a szovjetunió külgazdasági állami bizottságának elnöke. külkereskedelmi miniszterünk és szovjet vendége a gazdasági együttműködés egyes időszaki kérdéseiről folytat tárgyalásokat. /mti/

↳ kapcsolatok

17.33/gw

- 34 -

18²⁰
3P

felhasználható: 18.30 órakor

bb.43. kádár jános és lázár györgy látogatása a mezőgazdasági kiállításon

t jf/kg/tr/p pp hgy

1980. szeptember 2.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára és lázár györgy, a kormány elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagjai, kedden az omék-ra látogattak. a vendégeket váncsa jeno mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter és földes lászló a hungexpo vezérigazgatója fogadta.

a kiállítás központjában tájékoztatót hallgattak meg az omék főbb témaköreiről, a hazai és a külföldi kiállítók bemutatásáról és a szakmai rendezvények eddigi tapasztalatairól. a vendégek ezután megtekintették a kiállítást. a vásárváros központi pavilonjában az agrárpolitika, a nemzetközi együttműködés és a szakoktatás-kutatás bemutatóját tanulmányozták. az élelmiszeripari pavilonban a gazdag és változatos kiállítói anyagot tekintették meg. ezután a vásárváros legnagyobb pavilonját keresték fel, ahol a szovjet kiállítóknak a mezőgazdaság, az élelmiszeripar és az erdészet fejlődését szemléltető gyűjteményét vették szemügyre. a vendégek felkeresték a szabadtéri kiállítást is, ahol egyebek között a háztáji és kistermelők bemutatóját rendezték meg. az omék állat-telepén, a termelési rendszerek és a gépkiállítók részlegeiben szakemberek számoltak be az újdonságokról és a további fejlesztés lehetőségeiről.

/mti/ a vendégek elismeréssel nyilatkoztak a látottakról.

bb.42. nagy tibornak,

pá/p hgy

1980. szeptember 2.

a magyar rádió elhunyt riporterének temetése szeptember 4-én /csütörtökön/ délután negyed háromkor lesz a kispesti új-temetőben. /mti/

17.50/p

-35-

18²⁵
3P

bb. 41. megkezdődött a rendőrgyilkosok bűnügyének másodfoku tárgyalása

t/gy/mi/dg/gw hgy

1980. szeptember 2.

több mint félházsát nyomott az a perirat-halmaz, amelyet kedden reggel a legfelsőbb bíróság épületébe szállítottak: megkezdődött soós lajos és társai bűnügyének másodfoku tárgyalás-sorozata. a legfelsőbb bíróság büntetőtanácsa előtt először az elsőfoku tárgyalás anyagának jegyzőkönyvét, egyéb iratait ismer-tetik. mint emlékezetes, annak idején a vádlottakon, a védőkön és az igazságügyi szakértőkön kívül mintegy 60 tanut is kihall-gattak a súlyos bűncselekménysorozattal kapcsolatban.

az első fokon eljáró fővárosi bíróság soós lajost, györgy józsefet és németh istvánt társtettesként, több emberen, különös kegyetlenséggel, aljas célból, előre kitérvelten és hivatalos személy ellen elkövetett emberölés büntetében mon-dta ki bűnösnek, ezért soós lajost és györgy józsefet halálbüntetésre, németh istvánt életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélte és a közügyektől 10 évre eltiltotta. varga lászlót társtettesként, aljas célból, különösen kegyetlen módon elkövetett emberölés miatt 15 évi szabadságvesztésre ítélte, és tíz évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. az ügyben szereplő mester jános és soós lajosné vádlottakat társtettesként nagyobb értékű, üzletszerűen elkövetett lopás büntetében, mester jánost ezen túlmenően kitarthatóság és közokirat-hamisítás büntetében, soós lajosné pedig üzletszerű kéjelgés vétségében mondta ki bűnösnek, az első foku bíróság mester jánost ezért négy évi szabadságvesztésre és a közügyektől öt évi eltiltásra, soós la-josné két évi szabadságvesztésre és a közügyektől három évi eltiltásra ítélte.

az ügy fellebbezések folytán került a legfőbb birói fórum elé. a legfőbb ügyész az elsőfoku bíróság ítéletének helyben-hagyását indítványozta.

maid, az ügy anyagának ismertetése után hangzanak el a perbeszé-dek, a vádlottak az utolsó szó jogán mondják el észrevé-teleiket.

a korábbi tanukihallgatások és egyéb bizonyítékok alap-ján soós lajos és varga lászló lelkiismeretét terheli pataki károly pénzügyőr-őrmester megölése, fegyverének megszerzése ér-dekében. soós és györgy józsef 1972-ben özv. farkas józsefnét lakásában gyilkolta meg brutális módon az ott talált 530 forint készpénzért. soós és németh istván 1979-ben halálra szurkálta a vecsési „halásztanya”, vendéglőben megismert borai lajost. soós, györgy józsef és németh istván utolsó súlyos bűncselekményüket a steinmetz kapitány szobornál szolgálatot teljesítő gyulai károly rendőrfőtörzsőrmester ellen követték el.

/folyt. köv./
18.03/gw

- 36 -

1900
BP

bb. 41. /megkezdődött a rendőrgyilkosok....folyt./gw

soós kivételével a vádlottak a tényállás téves megállá-pítása, részben téves minősítés miatt és enyhítésért, varga lászló felmentésért folyamodott. /mti/

- . -

bb. 44. amerikai költő a pen klubban

gg/gw hgy

1980. szeptember 2.

kedden theodore weiss amerikai költő a princetoni egyetem professzora a magyar pen klubban verseiből olvasott föl. weiss professor, aki a quarterly review of literature című irodalmi folyóiratot is szerkeszti, az egyesült államok irodalmának mai helyzetéről is tájékoztatót. /mti/

- . -

bb.45. időjárásjelentés

gg/p hgy

1980. szeptember 2.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 2-án kedden este:

többórás napsütés

várható időjárás az ország területére szerda estig:

csökken a felhőzet, csapadék már nem valószínű. az északi-északkeleti szél mérsékelte lesz. a hőmérséklet koradélután 20 fok körül alakul. /mti/

- . -

bb.46. tran dang khoa látogatása a szot-nál és a nőtanácsnál

pá/p hgy

1980. szeptember 2.

a tran dang khoa, a vietnami nemzetgyűlés alelnöke, a vi-etnami hazafias front elnökségének tagja által vezetett kül-döttség kedden a magyar szakszervezetek tevékenységével is-merkedett meg. a küldöttséget fogadta duschek lajosné, a szot titkára. a küldöttség a magyar nők országos tanácsánál talál-kozott a nőmozgalom vezetőivel. erdei lászlóné elnök a mnót cselekvő szolidaritásáról biztosította a vietnami népet. mind-két találkozáson részt vett nguyen phu soai, a vszk budapesti nagykövete. /mti/

- . -

19.35/p

-37-

2000
BP

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

bb. 47. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14 órától zárásig

phgy

1980. szeptember 2.

- 20. elhunyt kordélyos imre
- 21. radiológus kongresszus
- 22. tanévnyitás,
- 23. szövosz ülés
- 24. ünnepség a lengyel nagykövetségen
- 25. magyar-lengyel tanácskozás
- 26. művészdelegáció vologdában
- 27. bartók-kórus
- 28. évadnyitó szegeden
- 29. tanácskozás
- 30. szerk. figy./beszédék/
- 31. indiai kommunista párt érkezése
- 32. váci györgy kiállítás
- 33. a tudomány napja
- 34. dr. zalka károly kitüntetése
- 35. mali szakszervezeti küldöttség látogatása
- 36. növényvédelem-nemzetközi konferencia
- 37. emlékülés a mtesz-ben
- 38. évadnyitás a planetáriumban
- 39. szovjet külgazdasági bizottság
- 40. nagygyűlés budapesten
- 41. rendőrgyilkosok bűnügye
- 42. nagy tibor temetése
- 43. kádár jános látogatása
- 44. pen klub
- 45. időjárás
- 46. tran dang khoa látogatása
- 47. hírjegyzék

/mti/

-.-

21.00/p

-38-

v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: fehér péter

izsák erika

halasi györgy

21.15
SP

Belföldi hírek

s z e r d a

bb. 1. a magyar nyelv hete tizenötödször

i/kj/bc/gw hgy

1980. szeptember 3.

tizenötödik alkalommal rendezik meg a jövő év tavaszán a magyar nyelv hetét. a nyelvművelést szolgáló rangos eseménynek ezúttal a főváros ad otthont. a tit budapesti szervezetének másfél évtizede született kezdeményezése ma már országos méretűvé terebélyesedett. az 1967-ben szervezett első rendezvény programjában mindössze öt előadás és egy ankét szerepelt; legutóbb pedig már csaknem kétezer előadás hangzott el országszerte. a hetvenes évek elejétől a magyar rádió is bekapcsolódott a nyelvművelő mozgalomba, s ismeretterjesztő adásaival, vetélkedőivel támogatja a magyar nyelv ápolását.

a magyar nyelv hete központi rendezvényeinek szervezését, s az ünnepélyes megnyitóval együttjáró feladatokat évről évre más-más vidéki város vállalta. az idei eseménysorozat házigazdája, a tit budapesti szervezetének munkatársai, aktivistái célul tűzték ki, hogy a fővárosi üzemekben, intézményekben, művelődési házakban ezúttal is népszerű, gondolkodásra serkentő előadásokat, vitákat tartsanak. az utóbbi öt esztendőben a magyar nyelv ünnepének programjai egy-egy központi gondolat köré csoportosultak. ez évben az elképzelések szerint elsősorban a társadalmi élet megnyilvánulásai és a nyelvi kifejezési eszközök közötti összefüggést vitatják meg, s e gondolatkörben csaknem félszáz előadást tartanak.

/folyt.köv./

- 1 -

